

แบบเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อผลงาน : การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จ ส ร้อย โมเดล

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน : นางสาวนันทรัตน์ มีล้วน

สังกัด : โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ตำบลบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ ๗๗๑๗๐ โทรศัพท์ ๐๖๕-๓๕๓๙๔๑๖

E – mail : mook๑๓๐๕๒๘@gmail.com

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แล้วนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๑ : ๓๗) ซึ่งภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง สุพรรณษา สงวนศิลป์ (๒๕๔๔:๑) ได้กล่าวว่า บุคคลใดมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีย่อมสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทักษะทางภาษาประกอบด้วย ทักษะการพูด ทักษะการฟัง ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน มนุษย์ต้องใช้ทักษะทั้งสี่ด้านร่วมกันในกระบวนการสื่อสาร เพื่อสร้างเสริมสติปัญญา แสดงความรู้สึนึกคิดและถ่ายทอดประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม

การอ่านนอกจากจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่างๆ แล้วยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ วิทยาการต่างๆ ที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้มีทักษะในการอ่านที่ดีย่อมได้รับประสบการณ์จากการอ่าน สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น

การอ่านระดับพื้นฐานที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต้องปฏิบัติได้ เพื่อพัฒนาไปเป็นทักษะการอ่านในรูปแบบอื่น ๆ คือ การอ่านสะกดคำ มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้นักเรียนอ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี จะต้องเริ่มฝึกทักษะตั้งแต่เริ่มเรียน จะช่วยให้เขียนได้อย่างถูกต้อง นำไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียน และในชีวิตประจำวัน ดังที่กรมวิชาการ (๒๕๔๖: ๑๓๔) กล่าวว่า การแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนการแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียน นักเรียนจะไม่มีหลักเกณฑ์ในการอ่าน ประสมคำ ทำให้เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้นจะสับสน อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหาของนักเรียนไทยในปัจจุบัน โดยสอดคล้องกับ พิมลพร พงษ์ประเสริฐ (๒๕๖๓:๒) ที่กล่าวถึงผลจากการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ อีกด้วย ดังนั้นการสอนอ่านสะกดคำ จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนา และส่งเสริมการอ่านสะกดคำให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา

ทักษะการเขียนเป็นอีกหนึ่งทักษะที่สลับซับซ้อน ต้องอาศัยการฝึกฝนเขียนอยู่เสมอ การเขียนเป็นทักษะทางภาษาซึ่งพัฒนามาจากการฟัง การอ่าน และการพูดที่มนุษย์นำมาใช้ติดต่อสื่อสารถึงกัน การเขียนสะกดคำเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญในการวางรากฐานของการเขียน ผู้เรียนต้องใช้ทักษะหลายอย่างทั้งทักษะการอ่าน พูด เข้าใจความหมาย และการเขียนต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กันเสมอ ซึ่งวรรณิ โสมประยูร (๒๕๔๔:๑๕๖)

ได้กล่าวว่า การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานการเขียน เพราะผู้เรียนต้องรู้จักการสะกดคำให้ถูกต้องเสียก่อน จึงจะเขียนเป็นประโยคและเขียนเป็นเรื่องราวได้ ถ้าผู้เรียนเขียนสะกดคำผิดอยู่เสมอ จะไม่สามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้ ดังนั้น การเขียนสะกดคำจึงควรเมื่อตอนเริ่มเรียนคำ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคำต่างๆ ที่มี ความจำเป็นในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้การใช้คำต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้อง ผู้เรียนจึงต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ทุกระดับชั้นเรียน สอดคล้องกับศิวากานท์ ปุทฺธสฺส (๒๕๕๔ : ๕๘) กล่าวว่า การวางรากฐานอ่านออกเขียนได้ ชั้น ป.๑ เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะว่าถ้าชั้น ป.๑ พลัด ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ก็จะเป็นปัญหาเรื้อรัง ติดตัวเด็กขึ้นไปทุกระดับชั้น ครู ชั้น ป.๑ และชั้นอื่น ๆ ที่รับช่วงต่อ ต่างก็จะมุ่งสอนเฉพาะเนื้อหาในระดับชั้นของตน เด็กที่มีรากฐานทักษะการอ่านการเขียนอ่อน ก็จะต้องอยู่ในภาวะมีอบอด เรียนไม่รู้เรื่อง สะสมความเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น พลอยพาให้การเรียนวิชาอื่น ๆ ตกต่ำไปด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าการอ่านออกเขียนได้เป็น เครื่องมือสำคัญที่สุดที่จะเรียนวิชาต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้น เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาในปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายของรัฐบาล เรื่องการเตรียมคนในศตวรรษ ที่ ๒๑ ในระดับประถมศึกษา มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ โดยเฉพาะ การเรียนภาษาไทย เน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่นให้มีความสำคัญกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นแรก ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๘ กำหนดให้เด็กที่จบชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์ปฏิรูป การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วน “เด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ และต้องมีระบบการประเมินที่เป็นรูปธรรม” และได้มอบหมายให้ สำนักทดสอบทางการศึกษา จัดบริการเครื่องมือ มาตรฐานเพื่อใช้วินิจฉัยความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ตรวจสอบความสามารถพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านการอ่าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อให้ครูผู้สอนมีข้อมูลความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนสำหรับนำไปใช้ในการ วางแผนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูลไปสู่การปรับวิธีเรียนเปลี่ยน วิธีสอนในปีการศึกษาถัดไป อีกทั้ง ทำให้ผู้ปกครองและผู้เรียนได้รู้จุดที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น (สำนักงานทดสอบการศึกษา ๒๕๖๕ : ๑)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ ได้กำหนดนโยบายเร่งรัดคุณภาพการ เรียนการสอนภาษาไทย มาตรการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา วาระ ๓ ปี (ปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗) แห่งการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ เพื่อตอบสนองนโยบาย ของกระทรวงศึกษาดังกล่าว โดยกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อ่านออกเขียนได้ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒ อ่านคล่อง เขียนคล่อง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์และเขียนแสดงความคิดเห็นได้ โดยมีแผนการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการ พัฒนาการอ่านและการเขียนของทุกโรงเรียนในสังกัด เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

จากผลการคัดกรองการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๕ ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ภาษาไทย ตามนโยบาย “ เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านเขียนได้ทุกคน ” พบว่ามีนักเรียนร้อยละ ๓๗.๐๓ มีผลการประเมิน การอ่านและการเขียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ โดยนักเรียนจำรูปและเสียงของพยัญชนะ สระไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ ไม่สามารถอ่านและเขียนสะกดคำถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด ๒๐๑๙ ส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั่วประเทศต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบท

พื้นที่และสถานการณ์ เช่นการเรียนรู้จากหนังสือ แบบฝึกหัด ใบงานที่บ้าน (On - Hand) หรือรูปแบบอื่น ๆ ทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการปฏิบัติน้อยลง ไม่สามารถทำ กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนได้ รวมถึงเสียโอกาสในการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาตามช่วงวัย เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการปรับตัว เกิดเป็นปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๕)

จากการศึกษาแนวคิดการแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทัศนิกัญญ พวงเพชร (๒๕๖๐ : ๒) เสนอนวัตกรรม แก้ไขปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ๔ จ ส ท โดยใช้หลักการสมองเรียนรู้แบบต่อยอด คือการเรียงลำดับเรื่องราวจากง่ายไปยาก ครูในระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.๑-ป.๓) ที่จัดการเรียนรู้ภาษาไทย จะต้องเน้นการสอนอ่านให้เกิดทักษะการอ่านพื้นฐาน แล้วลดการสอนตามหนังสือแบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดูเป็นวิชาการขาดความน่าสนใจ ไม่สอดคล้องกับความสนใจของเด็กในวัยนั้น แล้วหันมาจัดหาหนังสืออื่น ๆ ที่น่าอ่าน และสามารถนำมาให้นักเรียนฝึกอ่านเสริมมากกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนี้ก็คือ ครูส่วนใหญ่ ยังคงไม่เข้าใจหลักการสอนอ่านและเขียน รวมถึงหลักการเรื่องการสอนประสมเสียง และการเรียนการสอนการอ่านตามศักยภาพของผู้เรียน โดยนำเสนอแนวการจัดการเรียนรู้ผ่านรูปแบบ ๔ จ ส ท คือ

- ๔ จ รู้แจ้งการเขียน
- ๔ ส เสริมสร้างทักษะอ่านเขียน
- ๔ ท ทนทานเก่งอ่านเก่งเขียน

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (๒๕๕๔ : ๔๒) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยการสอนแบบบันไดทักษะ ๔ ขั้น ซึ่งเป็นกระบวนการฝึกอ่านแบบแจกลูก สะกดคำ และผันเสียง ไปพร้อมๆ กับการอ่านคำ อ่านกลุ่มคำ อ่านเรื่อง คัดลายมือและเขียนตามคำบอก บูรณาการกับทักษะการฟัง การพูดคุยสนทนา และกิจกรรมถามตอบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับคุณครูศิริลักษณ์ ชมพูคำ ครูโรงเรียนบ้านหินลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม ได้เสนอการแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ด้วยนวัตกรรมกระบวนการบันได ๖ ขั้น โดยจุดเด่นของเทคนิคนี้คือ การแบ่งเนื้อหาให้เด็กเริ่มเรียนรู้จากง่ายไปยากและซับซ้อนยิ่งขึ้น สรุปแนวทางได้ ๖ ขั้น ดังนี้

- ขั้นที่ ๑ ฝึกอ่านทุกวัน จากง่ายไปยาก
- ขั้นที่ ๒ การฝึกเขียนตามคำบอก จากสิ่งที่อ่าน
- ขั้นที่ ๓ การคัดลายมือ
- ขั้นที่ ๔ การวาดรูปประกอบคำ
- ขั้นที่ ๕ การแต่งประโยค ตามรูปภาพที่วาดหรือเหตุการณ์
- ขั้นที่ ๖ การเขียนคำตามภาพวาด

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จ ส ร้อย โมเดล เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๒. จุดประสงค์เป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๑ จุดประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
- ๒) เพื่อยกระดับผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๒.๒ เป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๒.๑ เชิงปริมาณ

- ๑) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย
- ๒) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ มีผลประเมินด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยสูงขึ้น

๒.๒.๒ เชิงคุณภาพ

- ๑) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีทักษะการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย
- ๒) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สามารถอ่านและเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

๓. ขั้นตอนการดำเนินการ

๓.๑ ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ป.๑/๑ อานออกเสียงคำ คำคล้องจองและข้อความสั้น ๆ ตัวชี้วัด ป.๑/๒ บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน

๓.๒ ศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๓.๓ วางแผนและออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ จ ส ร้อย โมเดล ดังนี้

จ ส ร้อย

จ

จำ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์
แจก แจกลูกสะกดคำและผันวรรณยุกต์
จด จดคำศัพท์ ฝึกอ่าน ฝึกเขียน

ส

สื ใช้สืในการฝึกอ่าน ฝึกเขียน
ส่วน ส่วนร่วม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรม “อ่านเพิ่มเสริมที่บ้าน”
สอบ ทดสอบการอ่าน การเขียน

ร้อย

ร้อยเรียงประโยค ฝึกให้เขียนประโยคจากคำ
ร้อยเรียงภาพ ฝึกให้เขียนประโยคจากภาพ

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	รายละเอียด	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการจัดกิจกรรม
ขั้น จ (จำ แจก จด)	๑. จำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ โดยสอนให้นักเรียนรู้จักและจำเสียง รูปของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ บัตรพยัญชนะ กระดานสระ และวรรณยุกต์ มีเพลงและเกมประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน ๒. ฝึกนักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำและผันวรรณยุกต์ โดยเริ่มจากคำที่อยู่ในมาตราแม่ ก กา ผันวรรณยุกต์จากอักษรกลาง อักษรสูงและอักษรต่ำ	๑. กรณีการ พวงเกษม (๒๕๓๕ : ๖๙-๗๑) ได้เสนอแนะว่า การสอนอ่านแก่เด็กเริ่มเรียนควรเริ่มจากกรุปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด สอดคล้องกับ กาญจนา นาคสกุล (๒๕๕๐ : คำนำ) ที่กล่าวว่า ระบบการเขียนหนังสือไทยเป็นระบบตัวอักษรแทนเสียงที่ใช้พยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ ประสมกันเข้าเป็นพยางค์ และคำในการสอนอ่านเขียนภาษาไทยเบื้องต้น จำเป็นตั้นให้นักเรียนเข้าใจลักษณะต่าง ๆ ของอักขรวิธีไทยตามลำดับความยากง่าย ๒. กรมวิชาการ (๒๕๔๖ : ๑๓๔-๑๓๗) กล่าวถึงการอ่านแจกลูกและสะกดคำ เป็นการสอนอ่านขั้นพื้นฐาน โดยการนำเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเสียงตัวสะกดมาประสมกันทำให้ออกเสียงคำต่าง ๆ ที่มีความหมายในภาษาไทย การสอนแจกลูกสะกดคำจะเริ่มต้นจากการสอนให้จำและออกเสียงพยัญชนะและสระให้ได้ก่อน จากนั้นเริ่มแจกลูกสะกดคำในมาตราแม่ ก กา (ไม่มีเสียงตัวสะกด) จะใช้การสะกดคำไปทีละคำ ไล่ไปตามลำดับสระ แล้วจึงค่อยอ่านโดยไม่ต้องสะกดคำ นักเรียนจะต้องอ่านคำในมาตราตัวสะกดให้คล่องตามลำดับ แม่ ก กา แม่ กง แม่ กน จนถึงแม่ กก แม่ กต และแม่ กบ จากนั้นอ่านเป็นเรื่อง เพื่อประยุกต์หลักการอ่านไปสู่การอ่านคำที่เป็นเรื่องอย่างหลากหลาย ศุภวัฒน์ จินใจ (๒๕๕๒: ๒๓) ได้กล่าวถึงข้อปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอ่านแจกลูกและสะกดคำไว้ว่า ควรเลือกคำให้นักเรียนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ ไม่จำเป็นต้องอ่านแบบแจกลูก	๑. นักเรียนสามารถบอกเสียงพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถเขียนรูปพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง ๓. นักเรียนสามารถอ่านแจกลูกสะกดคำภาษาไทยได้ถูกต้อง ๔. นักเรียนสามารถอ่านผันเสียงวรรณยุกต์คำได้ถูกต้อง

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	รายละเอียด	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการจัดกิจกรรม
	๓. ฝึกให้นักเรียนจดบันทึกคำศัพท์ต่าง ๆ จากบทเรียนหรือแบบฝึกหัด ทั้งนี้อาจให้นักเรียนวาดภาพประกอบคำศัพท์หรือเขียนคำศัพท์จากภาพที่กำหนด จากนั้นให้นักเรียนฝึกอ่าน และฝึกเขียน	สะกดคำ ไม่จำเป็นต้องอ่านแบบแจกลูกสะกดคำทุกคำในบทเรียน และในการสอนแจกลูกสะกดคำแต่ละครั้งไม่ควรใช้ ส่วนการสอนผันวรรณยุกต์ ศิวกานท์ ปทุมสูติ (๒๕๕๔ : ๑๐๕) กล่าวไว้ว่า การผันวรรณยุกต์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้เน้นการฝึกทักษะผันคำที่มีพยัญชนะที่ละหმოักษร เริ่มจากอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำตามลำดับ โดยครูยังไม่ต้องสอนเรื่องอักษรสามหมู่แก่นักเรียน เพียงแต่ให้ครูรู้ไว้ในใจตนว่าจะต้องฝึกที่ละหმოักษรเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับเสียงของอักษรแต่ละหมู่โดยไม่รู้ตัว ๓. คุณครูศิริลักษณ์ ชมพูคำ จัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนวาดรูปประกอบคำ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความรู้ความคิด (Output) ได้ฝึกสมองด้านขวาผ่านงานศิลปะ ส่วนการเขียนแจกรูปคำ หรือเขียนคำที่มีความหมายสัมพันธ์กับรูป เป็นการฝึกเชื่อมโยงและสื่อสารได้ฝึกใช้สมองได้ซ้ายและขวาให้ทำงานสัมพันธ์กัน ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำได้ง่ายขึ้น	๕. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์จากบทเรียนได้ถูกต้อง ๖. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์จากบทเรียนและแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	รายละเอียด	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการจัดกิจกรรม
ขั้น ส (สื ส่วน สอบ)	๑. สื คือการสอนโดยใช้สืเข้ามากำหนดตัวอักษรในบทเรียนจะเป็นการกระตุ้นความสนใจเป็นสื่อ นำทางสายตาช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านคำต่าง ๆ ได้ สืจะเป็นตัวช่วยดึงดูดความสนใจให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งสืแต่ละสืมีความสามารถในการดึงดูดสายตาและความสนใจไม่เท่ากัน โดยกำหนดดังนี้ - สืดำ กำหนดพยัญชนะที่เป็นพยัญชนะต้น - สืแดง กำหนดสระ - สืน้ำเงิน กำหนดพยัญชนะที่เป็นตัวสะกด - สืเขียวกำหนดพยัญชนะที่เป็นวรรณยุกต์ ๒. ส่วนร่วม คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจากกิจกรรมดังนี้ ๒.๑ กิจกรรม อ่านเขียนคำศัพท์ยากจากทุกวิชา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เนื่องจากวงคำศัพท์ในภาษาไทยมีจำนวนมากและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ก็มีคำศัพท์เฉพาะของวิชานั้นๆ ดังนั้นจึงมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม PLC ของครูผู้สอนทุกวิชาในชั้น	๑. ศรียา นิยมธรรม (๒๕๕๐ : ๗๗-๘๙) กล่าวว่า การใช้สืกำหนดพยัญชนะ มาใช้เป็นบทเรียนเพื่อกระตุ้นและเร้าความสนใจทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน มีความกระตือรือร้นมากขึ้นจะช่วยพัฒนาความสามารถในการจำคำของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำต่อไป ดังในเอกสารของหน่วยศึกษานิเทศก์ (๒๕๓๓: ๒๓๐) กำหนดว่าสืแดงเป็นสืที่กระตุ้นเร้าให้ตื่นเต็นความรู้สึกเข้มแข็ง ความมุ่งมั่น, สืส้มทำให้รู้สึกสดชื่น สร้างการมีส่วนร่วมช่วยในการจากการตัดสินใจ, สืเหลืองทำให้สงบ พร้อมเรียนรู้ กระตุ้นความจำการแสดงออก การคิดที่ชัดเจน , สืเขียว ทำให้ผ่อนคลายสงบสุข สร้างสมาธิและทำให้คิดอย่างมีเหตุผล, สืฟ้าทำให้รู้สึกสงบเย็น ผ่อนคลาย ไวต่อปฏิภิริยาริเริ่มสร้างสรรค์ ๒. วิชา ทรวงแสงและคณะ (๒๕๕๑ : ๗๙ – ๙๕) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การอ่านออก เขียนได้ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ พบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ ดังนี้ - ผู้บริหารโรงเรียน มีการประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านออก เขียนได้	๑. นักเรียนอ่านคำภาษาไทยได้ถูกต้องแม่นยำมากขึ้นจากการใช้สืกำหนดส่วนประกอบของคำ ๒. ผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนของนักเรียนสูงขึ้นจากความร่วมมือของทุกฝ่าย

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	รายละเอียด	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการจัดกิจกรรม
ขั้น ส (สี่ ส่วน สอบ) ประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยทุกวิชา มีการจัดทำ คำศัพท์ใหม่ในบทเรียนของแต่ละวิชา เพื่อสอนให้นักเรียนฝึกอ่านและฝึกเขียน พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ ๒.๒ กิจกรรม อ่านเพิ่มเติมที่บ้าน โดยให้นักเรียนฝึกอ่านที่บ้านพร้อมผู้ปกครองทุกวัน ส่งคลิปให้ครูตรวจสอบความถูกต้องในกลุ่มไลน์ของห้องเรียน ๒.๓ กิจกรรม สอนเสริมเพิ่มที่โรงเรียน โดยครูสอนเสริมช่วงเช้า พักเที่ยงและเย็นก่อนกลับบ้าน ๒.๔ กิจกรรม อ่านได้ให้กลับบ้าน โดยในช่วงหลังเลิกเรียน ครูจะมีคำศัพท์ แลပ်ประโยค ข้อความสั้นๆ ให้นักเรียนฝึกอ่าน ถ้านักเรียนคนใดอ่านได้ถูกต้อง ก็ได้กลับบ้านก่อนเพื่อน ๒.๕ กิจกรรม อ่านทุกที่ที่มีคำ ในบริเวณโรงเรียนจะจัดมุมที่มีคำศัพท์ต่าง ๆ ป้ายนิเทศตามห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่านได้ทุกที่ที่มีคำ ๓. สอบ คือการทดสอบสามารถ การอ่านและการเขียนของนักเรียน โดยแบ่งการทดสอบดังนี้ - การทดสอบการอ่านคำ การอ่านประโยค หรือข้อความสั้นๆ เป็นรายบุคคล จะทำการทดสอบหลังจากฝึกอ่านคำ ประโยค หรือ ข้อความจากบทเรียนหรือบทอ่าน ต่าง ๆ	มีการกำกับ ติดตามประเมินผล โดยการนิเทศ ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก - ครูผู้สอน มีการใช้เทคนิค วิธีการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนแก่นักเรียน จัดกิจกรรมน่าสนใจเรียนรู้จากการกระทำ บูรณาการกับวิชาอื่น ๆ มีการเสริมแรงให้กำลังใจนักเรียน - ผู้ปกครอง ส่งเสริมโดยการสอน การบ้าน ให้อ่านหนังสือวันละหน้า อ่านนิทานให้ฟัง ฝึกคัดลายมือ หาหนังสือ นิทาน หนังสือการ์ตูนมาให้อ่าน - ศึกษานิเทศก์ ดำเนินการโดยการวางแผนนิเทศที่มีเป้าหมาย ร่วมกำหนดนโยบายวางแผนร่วมกับโรงเรียน ครูและ ผู้ปกครอง ๓. สำนักทดสอบทางการศึกษา (๒๕๕๙ : ๗) กล่าวถึงผลจากการทดสอบ การอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ นอกจากจะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการอ่านเขียนของนักเรียนในภาพรวม โรงเรียนยังสามารถใช้ผลการประเมินในการวินิจฉัยข้อบกพร่อง ของนักเรียนในการอ่านเขียนได้ทันที และสามารถทบทวนวิธีการสอนของครูได้อีกทางหนึ่งด้วย	๓. ครูผู้สอนได้ ข้อมูลจากผลการทดสอบหรือผลจากการประเมินมา วิเคราะห์สาเหตุ ข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลมาแก้ปัญหา ซ่อมเสริมและ	

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	รายละเอียด	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการจัดกิจกรรม
	- การทดสอบการเขียน คำศัพท์ (เขียนตามคำบอก) จะทำการทดสอบเขียนคำศัพท์วันละ ๕ คำ ซึ่งเป็นคำศัพท์จากบทเรียน บทอ่านหรือคำศัพท์พื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - การทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียน ภาคเรียน ละ ๑ ครั้ง โดยใช้เครื่องมือคัดกรอง “ ความสามารถในการอ่าน และการเขียน ” ของสถาบัน ภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ - การทดสอบความสามารถ ด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยจะ แบ่งเป็นการสอบอ่านออกเสียง และการอ่านรู้เรื่อง	ครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคน ควรร่วมกันพิจารณาผลการประเมินของ นักเรียนในภาพรวมและวิเคราะห์เป็น รายคน ซึ่งจะทำให้ทราบว่าโดยภาพรวม ของโรงเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีจุดอ่อนที่ต้องเร่งแก้ไขในเรื่องใด ครูจะได้ปรับวิธีการสอนใหม่ให้เหมาะกับ กลุ่มนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหานั้นๆ ส่วน การวิเคราะห์ผลการประเมินเป็นรายคน จะทำให้ครูทราบว่า นักเรียนคนนั้นไม่ เข้าใจเรื่องใด ก็จะสามารถแก้ไขและพัฒนาได้ตรงประเด็น	พัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น ๔. ครูผู้สอนได้ ข้อมูลจากผลการ ทดสอบและการ ประเมินมา พิจารณาการเรียน การสอนที่จัดขึ้นมี ข้อบกพร่องในเรื่อง ใด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงการ สอนในครั้งต่อไป
ขั้น ร้อย (ร้อยเรียงประโยคจากคำ และภาพ)	๑. ร้อยเรียงประโยคและร้อยเรียง ภาพ คือ กระบวนการเขียนตาม อิสระตามจินตนาการของ เป็นการรวบยอดบูรณาการการใช้ ทักษะต่าง ๆ ที่ได้ฝึกฝนมาตั้งแต่ ชั้นแรกเข้าด้วยกันทั้งความรู้ ความหมายของคำ การคิด วิเคราะห์ และการเขียน โดย แบ่งเป็นการเขียนดังนี้ - การแต่งประโยคจากคำ คือ ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำที่ กำหนดให้ โดยมีส่วนประกอบ ของประโยคที่สมบูรณ์และถูกต้อง ตามความหมายของคำ	๑. คุณครูศิริลักษณ์ ชมพุดำ จัด กิจกรรมเขียนคำตามภาพวาด เป็นการ เขียนอิสระตามความคิดของนักเรียน เป็นการรวบยอดบูรณาการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ได้ฝึกมาตั้งแต่แรกเข้าด้วยกัน ทั้ง ความรู้ความหมายของคำ การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการเขียน เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารด้วยการ เขียนได้อย่างถูกต้อง ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่ต้องการ	นักเรียนสามารถ สื่อสารด้วยการ เขียนได้อย่าง ถูกต้อง

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	รายละเอียด	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการจัดกิจกรรม
	- การแต่งประโยคจากภาพ คือ ให้นักเรียนเขียนประโยคสื่อความจากภาพ โดยมี ส่วนประกอบของประโยคที่ สมบูรณ์และถูกต้องสอดคล้องกับ ภาพที่กำหนดให้		